

Arbeiði til øll

er fyritleygt fyri sjálvbjargni, og tað er at vóna, at nýggja landsstýrið megnar at fremja sín fremsta málsetning - arbeiði til allar vinnuførar hendur, segði Karl Johansen, formaður í Havnar Arbeiðsmannafelag í veitslurøðu síni fríggjakvøldið. Næstan 600 fólk vóru við á veitsluni hjá arbeiðsmannafelagnum.

16. januar fyri 75 árum síðan, komu nakrir menn í Havn saman. Hesir menn vóru menn, sum fingust við at lossa, arbeiða í fiski, vóru útróðarmenn, traðarmenn, smiðir og annað.

Hesir menn høvdu nakað til felags, og tað var, at teir høvdu nakað at selja, sum teir mettu seg fáa alt ov lítið fyri. Hetta var teirra arbeiðsmegi, sum teir vildu hava meira fyri.

Hesir menn dugdu at siggja, at um teir seldu í felag, so vildu teir fáa meira enn um teir seldu hvør sær. Og mundi hetta sostatt vera orsøkin til at Havnar Arbeiðsmannafelag varð stovnað.

Tað at stovna eitt arbeiðsmannafelag fyri 75 árum síðan mundi neyvnan bara vera sum at siga tað. Tí, tað var jú ein annar partur, ið skuldi keypa hesa arbeiðsmegi, og tað vóru arbeiðsgevarar. Og onki ilt at siga um teir, teir hava ongantíð viljað keypt hesa arbeiðsmegi dýrari enn tað teir hava verið pressaðir til.

Tað gekk heldur ikki long tíð til arbeiðsgevararnir skipaðu seg saman í felagsskap. Tí longu 5. februar sama ár, ella ein knappan mánaða seinni, varð Havnar Arbeiðsgevarafelag stovnað. Og vóru tað sostatt hesi bæði feløg, sum komu at samráðast hvørt móti øðrum líka fram til dagin í dag.

Teir, sum stovnaðu Havnar Arbeiðsmannafelag, vóru: Jóan Petur Davidsen, av Sandi, Kristin Holm Isaksen (Kristin í Geil), Joan A. Rasmussen

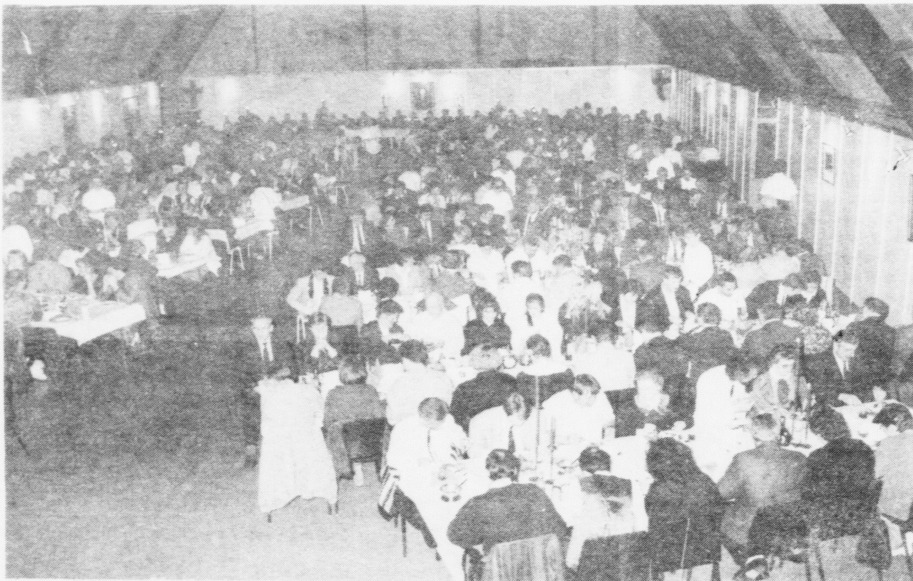
Tveir limir vóru gjørdir heiðurslimir í arbeiðsmannafelagnum. Poul Johs. Lidberg og Martin Kúrberg. Martin hevði forfall vegna sjúku, og tí tók abbadóttur hansara, Randi, móti heiðursbrævinum.

Nógvir av eldru limum felagsins vóru við á veitsluni.

(Jógvan hjá Stinu), H. D. Niqlassen (Hans David á Bø), Jacob Vilhelmsen (Jacob hjá Gerhard), Jens Hansen (Jens hjá Gustu) og Marius Rein (Marius hjá Pedu).

Fyrsti formaður í Havnar Arbeiðsmannafelag var Jóan P. Davidsen av Sandi, sum tá var bakari í Havn, og vóru tað sostatt bæði handverkarar og ar-

Næstan 600 fólk vóru á veitsluni hjá Havnar Arbeiðsmannafelag fríggjakvøldið.

stovnaðu handverkarar sitt egna felag, og fóru teir tá út úr Havnar Arbeiðsmannafelag.

At fara aftur í søguna hjá Havnar Arbeiðsmannafelag í kvøld verður ov drúgvført, og ov lítil tíð til, men eru vit so væl fyri, at felagið eigur allar gerðabøkurnar líka síðan

Tó vilja menn vera við, at longu í 1876 varð roynd gjørd at stovna arbeiðarafelag í Havn, men var móttøðan móti hesi ætlan so stór, at hetta tiltak datt niður fyri, men hetta sýnir okkum, at longu tá í tíðini hava tað verið framfúsnir menn, sum hava sæð tað skilagóða í at skipa seg saman í felagsskap.

Sum áður sagt, so vóru tað bæði handverkarar og arbeiðsmenn, sum vóru limir í felagnum. Í 1950

Myndir: Kalmar

Samstarvið millum arbeiðsmenn og arbeiðsgevarar var sera gott hetta kvøldið. Tá John Eysturoy, nevndarlimur í arbeiðsmannafelagnum, hevði brúk fyri brillum var formaður arbeiðsgevarafelagsins, Poul Mohr, skjóttur at rætta honum eina hjálpanði hond.

beiðsmenn, sum vóru limir í felagnum.

75 ár verður vanliga ikki roknað fyri at vera nakar høgur aldur í dag, men tó er tað bert eitt arbeiðarafelag av teimum 40 arbeiðarafeløgum, ið vóru í Føroyum áðrenn Føroya Arbeiðarafelag varð stovnað, sum er eldri enn Havnar Arbeiðsmannafelag, og er tað Arbeiðsmannafelagið »Fylking« á Tvøroyri, sum varð stovnað 25. apríl 1915.

